

1. *Kiedy będzie wprowadzona funkcjonalność umożliwiająca składanie wniosków przez pełnomocnika?*

Funkcjonalność systemu, umożliwiająca złożenie wniosku o przyznanie pomocy przez pełnomocnika Wnioskodawcy, jest obecnie w fazie testów. W trwającym naborze nie jest możliwe złożenie wniosku przez pełnomocnika.

2. *Czy jest możliwość złożenia wniosku przez współmałżonka? Numer producenta założony jest na męża, a małżonka jest tylko dopisana do ewidencji producentów jako współmałżonek, z którym współposiada gospodarstwo.*

Zgodnie z wytycznymi podstawowymi (VII.1. Ogólne warunki przyznania pomocy – ust. 3) o pomoc może ubiegać się **wyłącznie podmiot posiadający numer EP**. Organem właściwym w sprawach dotyczących wpisu do ewidencji producentów i wykreślenia z tej ewidencji jest kierownik biura powiatowego Agencji, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę Wnioskodawcy.

Na stronie ARiMR, pod adresem internetowym: <https://www.gov.pl/web/arimr/ewidencja-producentow-rolnych---najczesciej-zadawane-pytania> znajduje się następujący zapis:

9. Kto i kiedy wyraża zgodę na wpis?

Zgodę na wpis do ewidencji producentów wyraża małżonek wnioskodawcy lub współposiadacz gospodarstwa rolnego. Co do zasady, bez spełnienia tego warunku, numer identyfikacyjny nie zostanie nadany.

Zgoda nie jest wymagana:

- w przypadku składania wniosków w celu zgłoszenia zmiany danych;
- w przypadku wniosków o wpis do ewidencji producentów (w celu nadania numeru identyfikacyjnego), **w każdym przypadku, gdy Wnioskodawca ubiega się o nadanie mu numeru odrębnego od numeru nadanego małżonkowi/współposiadaczowi** (wszystkie przypadki ubiegania się o odrębny numer identyfikacyjny).

3. *Czy Beneficjentem programu może być rolnik, który aktualnie jest w trakcie realizacji programu Restrukturyzacja Małych Gospodarstw? Czy ma znaczenie, w którym roku realizacji programu jest Beneficjent?*

Tak. Wytyczne szczegółowe nie przewidują wykluczenia rolnika, który aktualnie jest w trakcie realizacji programu Restrukturyzacja Małych Gospodarstw, bez względu na etap realizacji programu.

4. *W jakich przypadkach jest wymagany załącznik „PIT lub CIT w zależności od formy prawnej prowadzonej działalności”. Czy tylko w przypadku, gdy wnioskodawca prowadzi działalność pozarolniczą?*

Załącznik jest wymagany w przypadku, gdy o pomoc ubiega się:

- osoba prawna,
- wspólnicy spółki cywilnej,
- jednostka nieposiadająca osobowości prawnej.

5. Czy konieczne jest dołączenie do WOPP kopii dokumentów potwierdzających sprzedaż produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie w wysokości nie mniejszej niż 5 tys. zł? Co w przypadku wnioskodawców, którzy nie posiadają takich dokumentów?

Tak. Spełnienie tego wymogu jest obligatoryjne w przypadku wnioskowania o pomoc. W przypadku braku ww. dokumentów pomoc nie zostanie przyznana.

6. Jeśli przychód bazowy wyliczany jest z iloczynu wskaźnika 80,86% i wielkości ekonomicznej wyrażonej w złotych i przykładowo wyjdzie na poziomie 70 000 zł, to jak to się ma do zwiększenia wartości sprzedaży brutto produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie o co najmniej 30% w stosunku do ustalonego przychodu bazowego i nie mniej niż do poziomu rocznego wynagrodzenia w roku 2023 (43 200 zł)? Czy to oznacza, że rolnik składając wniosek o wypłatę II raty pomocy musi wykazać przychód ze sprzedaży na poziomie 91 tys zł? Czy musi to dokumentować wskazanymi w wytycznej szczegółowej formami dokumentów?

Zarówno wytyczne szczegółowe, jak i regulamin naboru wniosków o przyznanie pomocy wskazują, że pomoc przyznaje się na operację, w wyniku realizacji której nastąpi wzrost wartości sprzedaży brutto produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie, co najmniej o 30% w stosunku do ustalonej dla gospodarstwa wartości przychodu bazowego i nie mniej niż do poziomu odpowiadającego równowartości minimalnego wynagrodzenia w roku, w którym złożono WOPP. Spełnienie tego warunku musi zostać udokumentowane przez Beneficjenta.

Zapis ten wskazuje jednoznacznie konieczność osiągnięcia wzrostu wartości sprzedaży brutto produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie, **co najmniej o 30% w stosunku do ustalonej dla gospodarstwa wartości przychodu bazowego**

Przychód bazowy jest oceniany na dzień składania wniosku o przyznanie pomocy i jest to przychód ze sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie rolnika, który jest obliczany jako iloczyn wskaźnika 80,86% oraz wyrażonej w złotych wielkości ekonomicznej gospodarstwa rolnego w roku wyjściowym.

Do wyliczenia wielkości ekonomicznej gospodarstwa rolnego w złotych w roku wyjściowym przyjmuje się stały kurs euro: 1 euro = 4,2722 złotych.

Wzrost wartości sprzedaży brutto produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie musi osiągnąć poziom **co najmniej 30%** w stosunku do ustalonej dla gospodarstwa wartości przychodu bazowego (w roku docelowym) **ale nie mniejszej niż 12-krotność minimalnego wynagrodzenia** w przypadku, gdy wzrost o co najmniej 30% w stosunku do przychodu bazowego nie gwarantowałby wzrostu przychodu ze sprzedaży produktów rolnych do wartości odpowiadającej równowartości minimalnego wynagrodzenia w roku, w którym złożono WOPP.

7. Czy w ramach krajowych systemów jakości wejście w integrowaną produkcję wiąże się z objęciem wszystkich UR w gospodarstwie w/w systemem, czy tak jak w unijnych systemach jakości (rolnictwo ekologiczne) wystarczy objęcie 50% UR?

Nie. Wytyczne szczegółowe nie warunkują przyznania punktów za uczestnictwo w innych systemach jakości niż rolnictwo ekologiczne, od objęcia tym systemami określonej powierzchni gospodarstwa. Nie ma wymogu objęcia integrowaną produkcją roślin określonego procentu użytków rolnych, czy też wymogu by wszystkie uprawy (całe gospodarstwo) były objęte tą produkcją.

8. Czy wnioskodawca, który jest ubezpieczony w ZUS i osiąga przychody z tytułu umowy o pracę to, czy również jak to jest w programie „Młody Rolnik” musi osiągnąć najpóźniej w roku docelowym co

najmniej 60% udziału przychodów uzyskiwanych w związku z prowadzoną w gospodarstwie działalnością rolniczą we wszystkich swoich przychodach?

Nie. Są to dwie różne interwencje i obowiązują dla nich odrębne wytyczne szczegółowe.

W interwencji I.10.5 drugą ratę pomocy wypłaca się, jeżeli beneficjent w wyniku realizacji operacji osiągnął w roku docelowym i udokumentował wzrost wartości sprzedaży brutto produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie, w tym żywności w ramach KŁD, co najmniej o 30% w stosunku do ustalonego dla gospodarstwa przychodu bazowego i nie mniej niż na poziomie odpowiadającym równowartości minimalnego wynagrodzenia w roku, w którym złożono WOPP.

9. *Czy związek pszczelarski - kwalifikuje się do organizacji producenckich - i przyznania 3 punktów?*

Zgodnie z wytyczną szczegółową (IV.3.2. Udział w zorganizowanych formach współpracy), punkty mogą zostać przyznane, jeżeli wnioskodawca bierze udział lub planuje wziąć udział w zorganizowanych formach współpracy i przedmiot operacji ma związek z zakresem działalności będącej przedmiotem współpracy.

➤ Przez udział w zorganizowanych formach współpracy rozumie się członkostwo w:

1) grupie producentów rolnych w rozumieniu ustawy z dnia 15 września 2000 r. o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw lub

2) organizacji producentów w rozumieniu ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o organizacji niektórych rynków rolnych lub ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych, lub w organizacji producentów owoców i warzyw w rozumieniu ustawy z dnia 19 grudnia 2003 r o organizacji rynków owoców i warzyw oraz rynku chmielu.

➤ Punkty są przyznawane, jeżeli rolnik bierze udział w zorganizowanych formach współpracy co najmniej od dnia złożenia WOPP lub zobowiąże się do rozpoczęcia udziału w zorganizowanych formach współpracy przed dniem złożenia WOP I.

➤ Przyznanie punktów za udział w zorganizowanych formach współpracy wiąże się z zobowiązaniem beneficjenta do udziału w zorganizowanej formie współpracy do końca OZC.

➤ Czy dana grupa/organizacja producentów spełnia wymagania określone w ww. przepisach oraz czy znajduje się w rejestrze grup producentów rolnych lub organizacji producentów można sprawdzić w rejestrach prowadzonych przez ARiMR pod adresem internetowym: <https://www.gov.pl/web/arimr/rejestry-prowadzone-przez-arimr3>.

Na ww. stronie można znaleźć również podstawowe akty prawne w zakresie uznawania grup producentów rolnych i ich związków.

10. *Jak rozumieć zapis dotyczący okresu 12 miesięcy, z których liczy się przychód ze sprzedaży produktów rolnych w wysokości nie mniejszej niż 5 tys. zł. Podam przykład i proszę o potwierdzenie czy to jest dobry tok myślenia: Jeśli Beneficjent złoży WOPP we wrześniu to okres 12 miesięcy liczymy od 1 sierpnia 2022 do 31 lipca 2023. Jeśli złoży WOPP w październiku to od 1 września 2022 do 31 sierpnia 2023.*

Nie. W wytycznych szczegółowych znajduje się następujący zapis cyt.:

„1. Pomoc przyznaje się, jeżeli rolnik prowadzi działalność rolniczą, z której uzyskał przychód ze sprzedaży produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie w wysokości nie mniejszej niż 5 tys. zł i działalność ta nie jest prowadzona wyłącznie w celach naukowo-badawczych.

2. Wysokość przychodu, o której mowa w ust. 1, określa się uwzględniając przychody ze sprzedaży produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie z nie więcej niż dwunastu miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia WOPP.”

Oznacza to, że w przypadku złożenia wniosku o przyznanie pomocy w październiku 2023 r., okres ten będzie liczony od października 2022 r. do września 2023 r.

11. Proszę o informacje czy w ramach interwencji “Rozwój małych gospodarstw”, można zakupić maszyny służące do przetwórstwa?

„W interwencji I.10.5 można uzyskać wsparcie na operacje dotyczące rozpoczynania działalności w zakresie wprowadzania żywności (tylko produktów rolnych) na rynek w ramach krótkich łańcuchów dostaw (rolniczy handel detaliczny, sprzedaż bezpośrednia, dostawy bezpośrednie). W przypadku rozpoczynania działalności w zakresie rolniczego handlu detalicznego możliwe jest uwzględnienie w biznesplanie inwestycji związanych z produkcją żywności (np. przetwarzaniem) spełniającą warunki określone dla rolniczego handlu detalicznego. (link do informacji o rolniczym handlu detalicznym np. na stronie internetowej MRiRW). Pomoc może dotyczyć wyłącznie produktów rolnych, czyli produktów wymienionych w załączniku I do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, niebędących produktami rybołówstwa. (link do załącznika: [http://lexintranet/#/act/17099384?unitId=zal\(I\)&cm=DOCUMENT](http://lexintranet/#/act/17099384?unitId=zal(I)&cm=DOCUMENT)).”

12. Jakie są możliwości wsparcia rolniczego handlu detalicznego (RHD) w ramach interwencji I.10.5 „Rozwój małych gospodarstw”?

Zgodnie z PS WPR interwencja I.10.5 wspiera rozwój małych gospodarstw, to znaczy gospodarstw o wielkości ekonomicznej poniżej 25 tys. euro, które w wyniku realizacji operacji osiągną wzrost wartości sprzedaży wyprodukowanych lub przetworzonych produktów rolnych (Załącznik nr 1 do Traktatu o funkcjonowaniu UE – Annex). Operacje mogą dotyczyć produkcji i przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie, rolniczego handlu detalicznego, sprzedaży bezpośredniej oraz dostaw bezpośrednich.

W wytycznych szczegółowych dot. I.10.5 określono, że pojęcie rolniczy handel detaliczny rozumiemy tak, jak to określono w art. 3 ust. 3 pkt 29b ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia, czyli:

”29b) rolniczy handel detaliczny - handel detaliczny w rozumieniu art. 3 ust. 7 rozporządzenia nr 178/2002, polegający na:

- a) produkcji żywności zawierającej co najmniej jeden składnik pochodzący w całości z własnej uprawy, hodowli lub chowu podmiotu działającego na rynku spożywczym oraz
- b) zbywaniu żywności, o której mowa w lit. a, konsumentowi finalnemu, o którym mowa w art. 3 ust. 18 rozporządzenia nr 178/2002, lub zakładom prowadzącym handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego;”.

Rolniczy handel detaliczny stanowi pewną formę handlu detalicznego, w ramach którego możliwe jest m.in. przetwórstwo i zbywanie wytworzonej żywności. W ramach RHD możliwe jest zbywanie surowców (produktów produkcji pierwotnej) oraz żywności przetworzonej (produkty mięsne, produkty mleczne, produkty złożone, przetwory z owoców i warzyw, pieczywo) konsumentowi końcowemu oraz do zakładów prowadzącym handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego.

W interwencji I.10.5 jest możliwe wsparcie operacji dotyczących rozpoczynania działalności w zakresie wprowadzania żywności (tylko produktów rolnych) na rynek w ramach KŁD (RHD, sprzedaż bezpośrednia, dostawy bezpośrednie). A zatem inwestycje służące do przetwarzania i sprzedaży produktów rolnych są możliwe do realizacji w interwencji 10.5 w ramach operacji dot. rozpoczynania działalności w zakresie wprowadzania żywności (tylko produktów rolnych, czyli produktów wymienionych w załączniku I do TFUE, niebędących produktami rybołówstwa) na rynek w ramach KŁD. W przypadku ubiegania się o pomoc na ten obszar wsparcia, biznesplan może przewidywać również inwestycje dotyczące rozwoju w gospodarstwie produkcji rolnej, w tym produkcji ekologicznej, związanej z działalnością w zakresie wprowadzania produktów na rynek w ramach KŁD. W takim przypadku na inwestycje związane z rozpoczęciem działalności w zakresie wprowadzania produktów na rynek w ramach KŁD powinna być przeznaczona pomoc w wysokości co najmniej 20 tys. zł.

13. *Czy wnioskodawcy pomocy realizowanej w ramach interwencji I.10.5 powinni wpisać w biznesplanie koszty inwestycji w kwotach netto czy w kwotach brutto? Czy podatek VAT jest kosztem niekwalifikowalnym w odniesieniu do rolników będących płatnikami VAT i rolników ryczałtowych?*

Interwencja I.10.5 „Rozwój małych gospodarstw” jako interwencja typu inwestycyjnego została zaprogramowana w oparciu o art. 73 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013.

Zgodnie z art. 73 państwa członkowskie ustanawiają wykaz niekwalifikowalnych inwestycji i kategorii wydatków obejmujący co najmniej elementy wskazane w ww. artykule – koszty niekwalifikowalne w zakresie inwestycji realizowanych w ramach art. 73 zostały doprecyzowane w wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027.

Zgodnie z ww. wytycznymi podstawowymi, w zakresie inwestycji realizowanych w ramach art. 73 i art. 77 rozporządzenia 2021/2115 czyli m.in. interwencji I.10.5 Rozwój małych gospodarstw, finansowanych w formie dotacji, za inwestycje niekwalifikujące się do przyznania pomocy uznaje się w szczególności podatek od wartości dodanej (VAT). Zgodnie z zapisami wytycznych, dla rolników w rozumieniu art. 3 pkt 1 rozporządzenia 2021/2115, czyli m.in. beneficjentów interwencji I.10.5, **VAT jest kosztem niekwalifikowalnym.** Analogicznie, w regulaminie naboru wniosków o przyznanie pomocy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 dla interwencji I.10.5 Rozwój małych gospodarstw (§ 3 ust. 21 regulaminu dla naboru przeprowadzonego w terminie od 28 września do 24 listopada 2023 r.) wskazano, że za niekwalifikowalny uznaje się podatek od wartości dodanej (VAT) - w przypadku wnioskodawcy będącego rolnikiem w rozumieniu art. 3 pkt 1 rozporządzenia 2021/2115 i co za tym idzie wnioskodawca pomocy jest zobligowany do wpisania w biznesplanie kosztów inwestycji w **kwotach netto.**

Należy również podkreślić, że skoro **podatek VAT jest kosztem niekwalifikowalnym w interwencji I.10.5 Rozwój małych gospodarstw PS WPR – dotyczy to wszystkich beneficjentów tej interwencji, niezależnie od formy w jakiej rolnik rozlicza się z Urzędem Skarbowym.** Powyższe zasady dot. kwalifikowalności podatku VAT nie uległy zmianie od momentu

ogłoszenia naboru wniosków w ramach przedmiotowej interwencji, tj. obowiązywały od początku wdrażania interwencji Rozwój małych gospodarstw.

Z poważaniem

Departament Działań Premiowych
Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji
Rolnictwa
ul. Poleczki 33, 02-822 Warszawa
tel.: 22 595 08 00
www.arimr.gov.pl